

Exam Code: 0001

Sub. Code: 0066

2041

B.A./B.Sc. (General) First Semester
Advertising, Sales Promotion and Sales Management
Paper - I: Marketing Communication

Time allowed: 3 Hours

Max. Marks: 100

NOTE: Attempt five questions in all, including Question No. I which is compulsory and selecting two questions from each Unit.

x-x-x

I. Attempt any four of the following:-

- What is Marketing Myopia?
- Give significance of effective communication with examples.
- How promotion decisions help in marketing?
- What is the significance of product life cycle?
- Discuss marketing as a social process.
- What is the role of branding and packaging? (4x5)

UNIT – I

- Discuss the nature and importance of communication with examples in detail. (20)
- What is Internet Marketing? Describe how Internet helps in creating new and effective communication platforms for business. (20)
- Define Product. Explain its life cycle with suitable examples. (20)
- Define Communication Process. What is the application of the communication process in marketing? (20)

UNIT – II

- Discuss the policies and methods of Pricing. Give examples to support your answer. (20)
- "Marketing research is essential for the successful positioning of a product". Explain. (20)
- What is meant by market segmentation? Develop any segmentation strategy with suitable example. (20)
- Define integrated marketing communication. Discuss the role of integrated marketing communication. (20)

x-x-x

(Hindi and Punjabi versions enclosed)

P.T.O.

(2)

ਨੋਟ: ਕਿਨ੍ਹੀਂ ਪਾੱਚ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਕੇ ਉਤਰ ਦੇਂ। ਪ੍ਰਤ੍ਯੇਕ ਭਾਗ (1-2) ਸੇ ਦੋ-ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਕਾ ਚਯਨ ਕਰੇਂ। ਪ੍ਰਸ਼ਨ-1 ਅਨਿਵਾਰਯ ਹੈ।

**_*_*

1. ਨਿਮਨਲਿਖਿਤ ਮੇਂ ਸੇ ਕਿਨ੍ਹੀਂ ਚਾਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਕਾ ਉਤਰ ਦੇਂ:-

- (ਕ) ਵਿਪਣਨ ਅਦ੍ਰੁੱਸ਼ਿਤਾ ਕਯਾ ਹੈ?
- (ਖ) ਤਦਾਹਰਣਾਂ ਕੇ ਸਾਥ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਸੰਚਾਰ ਕਾ ਸਹਤ੍ਵ ਬਤਾਏ।
- (ਗ) ਵਿਪਣਨ ਮੇਂ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਨਿਰਧ ਕੈਸੇ ਸਦਦ ਕਰਤੇ ਹੈਂ।
- (ਘ) ਉਤਪਾਦ ਜੀਵਨ ਚਕ੍ਰ ਕਾ ਕਯਾ ਸਹਤ੍ਵ ਹੈ?
- (ਡ.) ਏਕ ਸਾਮਾਜਿਕ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਯਾ ਕੇ ਰੂਪ ਮੇਂ ਵਿਪਣਨ ਕੀ ਵ੍ਯਾਖ੍ਯਾ ਕੀਜ਼ਿਏ।
- (ਚ) ਬ੍ਰਾਂਡਿੰਗ ਔਰ ਪੈਕੇਜਿੰਗ ਕੀ ਕਯਾ ਭੂਮਿਕਾ ਹੈ?

ਭਾਗ-1

2. ਸੰਚਾਰ ਕੀ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤਿ ਔਰ ਸਹਤ੍ਵ ਪਰ ਤਦਾਹਰਣਾਂ ਕੇ ਸਾਥ ਵਿਸਤਾਰ ਸੇ ਚਰਚਾ ਕੀਜ਼ਿਏ।
3. ਇੰਟਰਨੈਟ ਵਿਪਣਨ ਕਯਾ ਹੈ? ਇੰਟਰਨੈਟ ਵ੍ਯਾਪਾਰ ਕੇ ਲਿਏ ਨਏ ਔਰ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਸੰਚਾਰ ਸੰਚ ਬਨਾਨੇ ਮੇਂ ਕੈਸੇ ਸਦਦ ਕਰਤਾ ਹੈ? ਵ੍ਯਾਖ੍ਯਾ ਕੀਜ਼ਿਏ।
4. ਉਤਪਾਦ ਕੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੀਜ਼ਿਏ। ਇਸਕੇ ਜੀਵਨ ਚਕ੍ਰ ਕੀ ਉਪਯੁਕਤ ਤਦਾਹਰਣਾਂ ਕੇ ਸਾਥ ਵ੍ਯਾਖ੍ਯਾ ਕੀਜ਼ਿਏ।
5. ਸੰਚਾਰ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਯਾ ਕੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰੇਂ। ਵਿਪਣਨ ਮੇਂ ਸੰਚਾਰ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਯਾ ਕਾ ਅਨੁਪ੍ਰਯੋਗ ਕਯਾ ਹੈ?

ਭਾਗ-2

6. ਮੂਲ ਖਰੀਦਾਰੀ ਕੀ ਨੀਤੀਯੋਂ ਔਰ ਵਿਧੀਯੋਂ ਕੀ ਵ੍ਯਾਖ੍ਯਾ ਕੀਜ਼ਿਏ। ਅਪਣੇ ਉਤਰ ਕੀ ਪੁਸ਼ਟਿ ਕਰਨੇ ਕੇ ਲਿਏ ਤਦਾਹਰਣ ਦੀਜ਼ਿਏ।
7. 'ਕਿਸੀ ਉਤਪਾਦ ਕੀ ਸਫਲ ਸਥਿਤਿ ਕੇ ਲਿਏ ਵਿਪਣਨ ਅਨੁਸੰਘਾਨ ਆਵਸ਼ਯਕ ਹੈ'। ਸਪਸ਼ਟ ਕੀਜ਼ਿਏ।
8. ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿਭਾਜਨ ਸੇ ਕਯਾ ਅਭਿਪ੍ਰਾਯ ਹੈ? ਉਪਯੁਕਤ ਤਦਾਹਰਣਾਂ ਕੇ ਸਾਥ ਕਿਸੀ ਭੀ ਵਿਭਾਜਨ ਕੀ ਰਣਨੀਤਿ ਵਿਕਸਿਤ ਕੀਜ਼ਿਏ।
9. ਏਕੀਕ੍ਰਿਤ ਵਿਪਣਨ ਸੰਚਾਰ ਕੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੀਜ਼ਿਏ। ਏਕੀਕ੍ਰਿਤ ਵਿਪਣਨ ਸੰਚਾਰ ਕੀ ਭੂਮਿਕਾ ਕੀ ਵ੍ਯਾਖ੍ਯਾ ਕੀਜ਼ਿਏ।

**_*_*

(3)

ਨੋਟ: ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 1 ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਭਾਗ (1-2) ਵਿੱਚੋਂ ਦੋ-ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਸਾਰਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁੱਲ ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ।

**_*_*

1. ਹੇਠਾਂ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਚਾਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਲਿਖੋ:-

- (ੳ) ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ ਨਿਕਟ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਦੋਸ਼ ਕੀ ਹੈ?
- (ਅ) ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਸੰਚਾਰ ਦੀ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਮਹੱਤਤਾ ਦੱਸੋ।
- (ੲ) ਤਰੱਕੀ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਕਿਵੇਂ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਦੇ ਹਨ?
- (ਸ) ਉਤਪਾਦ ਜੀਵਨ ਚੱਕਰ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਕੀ ਹੈ?
- (ਹ) ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ ਦਾ ਸਮਾਜਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵੇਰਵਾ ਦਿਉ।
- (ਕ) ਬ੍ਰਾਂਡਿੰਗ ਅਤੇ ਪੈਕਿੰਗ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਕੀ ਹੈ?

ਭਾਗ-1

2. ਸੰਚਾਰ ਦੀ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤਿ ਅਤੇ ਮਹੱਤਤਾ ਬਾਰੇ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ।
3. ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ ਕੀ ਹੈ? ਦੱਸੋ ਕਿ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਵਪਾਰ ਲਈ ਨਵੇਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਸੰਚਾਰ ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਕਿਵੇਂ ਮਦਦ ਕਰਦਾ ਹੈ? ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
4. ਉਤਪਾਦ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਤ ਕਰੋ। ਇਸਦੇ ਜੀਵਨ ਚੱਕਰ ਦੀ ਢੁੱਕਵੀਂ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
5. ਸੰਚਾਰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰੋ। ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਸੰਚਾਰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀ ਹੈ?

ਭਾਗ-2

6. ਮੁਲ ਨਿਰਧਾਰਣ ਦੀ ਨੀਤੀਆਂ ਅਤੇ ਕੀਮਤਾਂ ਦੀ ਵਿਧੀਆਂ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ। ਆਪਣੇ ਜਵਾਬ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਲਈ ਉਦਾਹਰਣ ਦਿਓ।
7. "ਉਤਪਾਦ ਦੀ ਸਫਲ ਸਥਿਤੀ ਲਈ ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ ਖੋਜ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ"। ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
8. ਮਾਰਕੀਟ ਵੰਡ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ? ਢੁੱਕਵੀਂ ਉਦਾਹਰਣ ਦੇ ਨਾਲ ਕੋਈ ਵੀ ਵੰਡ ਰਣਨੀਤੀ ਵਿਕਸਿਤ ਕਰੋ।
9. ਏਕੀਕ੍ਰਿਤ ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ ਸੰਚਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰੋ। ਏਕੀਕ੍ਰਿਤ ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ ਸੰਚਾਰ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ।

**_*_*